

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola, Komenského 589, Nymburk

Komenského 589, 288 00 Nymburk

Identifikátor školy: 600 050 866

Zřizovatel: Město Nymburk, Palackého 449, 288 16, Nymburk

Školský úřad Nymburk, Komenského 1254, 288 00 Nymburk

Termín konání komplexní inspekce: 9. - 13. říjen 2000

Čj.	032 142/00-5101
Signatura	kc6cu115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplná základní škola s právní subjektivitou. Ve 34 třídách je celkem 812 žáků, z toho na prvním stupni 406 žáků. Škola vyučuje podle těchto vzdělávacích programů:

- v VI.B a VII.B podle vzdělávacího programu Základní škola, MŠMT ČR - rozšířená výuka tělesné výchovy - č.j.: 29738/96-22-50
- ve III.A, IV.A, V.A a VII.A podle vzdělávacího programu Základní škola, MŠMT ČR - rozšířená výuka jazyků - č.j.: 16333/96-22-21
- v IX.A podle vzdělávacího programu Základní škola, MŠMT ČR - rozšířená výuka matematiky a přírodovědných předmětů - č.j.: 21968/96-22
- v VIII.A podle vzdělávacího programu Základní škola, MŠMT ČR - rozšířená výuka hudební výchovy - č.j.: 21969/96-22
- v ostatních třídách podle vzdělávacího programu Základní škola, MŠMT ČR čj. 16 847/96-2, z 1. září 1996 ve smyslu úprav a doplňků z roku 1998.

Škola je umístěna ve dvou propojených budovách (rekonstruovaná historická budova a nově postavená část). Součástí školy jsou školní družina a školní klub.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk (první stupeň)

Týdenní hodinová dotace odpovídala zvolenému vzdělávacímu programu. Členění českého jazyka na jednotlivé části - jazykové vyučování a sloh, psaní, čtení a literární výchova - bylo v souladu s učebními dokumenty. Kontinuitu výuky zajišťovali učitelé prostřednictvím časově-tematických plánů. Bezprostřední příprava jednotlivých sledovaných hodin byla velmi dobrá. Na základě zápisů v třídních knihách ze školního roku 1999/2000 bylo zjištěno porušení učebních osnov v členění učiva do jednotlivých ročníků. Nad jejich rámec bylo v loňském školním roce ve čtvrtém ročníku ve třídě IV.A probíráno ve 26. týdnu učivo *slovesný způsob* a ve 40. a 41. týdnu učivo *přímá řeč*, ve třídě IV.B ve 29. až 32. týdnu učivo *slovesný způsob* a ve třídě IV.D ve 31. a 32. týdnu učivo *slovesný způsob*. Tato témata jsou na základě úprav a doplňků vzdělávacího programu Základní škola čj. 25 018/98-22 přesunuta do vyšších ročníků. V ostatních třídách nebylo shledáno porušení osnov.

Český jazyk na prvním stupni vyučuje osmnáct učitelů. Šestnáct z nich má odbornou a pedagogickou způsobilost, dva jsou bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Materiální podmínky jsou pouze průměrné. Žáci měli k dispozici učebnice, pracovní sešity, dostatek názorných pomůcek. Ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno použití žádné didaktické techniky (např. video, zpětný projektor, magnetofon apod.). Výukové prostory byly standardní, učebny byly dostatečně velké, podnětně uspořádané i vybavené. Třídní učitelé dbali na estetickou úroveň učeben. Využívané byly zejména výtvarné práce dětí, různé nástěnné tabule k výuce českého jazyka a dalších předmětů. Do hodin až na výjimky nebyly zařazovány

relaxační a pohybové prvky. Ostatní psychohygienické zásady byly ve sledovaných hodinách dodržovány, učitelé vedli žáky k správnému držení těla. Učební prostředí bylo podnětné. Podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako nadprůměrné.

Sledované hodiny českého jazyka navazovaly na předcházející učivo. V některých hodinách převládal frontální styl práce, rutinní přístup s převahou verbálního projevu učitele. Ve srovnání s druhým stupněm však bylo užíváno činnostních a kooperativních prvků podstatně více. Zadávanými úkoly a samostatnou prací byli žáci vedeni k logickému uvažování, nácvik nových jevů probíhal s využitím názorných nákresů a pomůcek. Žáci měli dostatek možností vyjadřovat své názory. V hodinách ale často chyběl závěr a shrnutí. Organizace, formy a metody práce byly hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

V hodinách byla využívána především vstupní motivace. Další prostředky motivace se v průběhu hodin objevovaly pouze ojediněle, spíše bylo zaznamenáno opakované napomínání nepozorných žáků. V hodinách převládalo verbální hodnocení přímo po výkonu, klasifikace byla zaznamenána také jen velmi zřídka. Rovněž diferencované a speciální úkoly pro žáky s vývojovými poruchami učení byly využívány jen málo. Oblast motivace a hodnocení vykazovala rovnovážný poměr pozitivních a negativních zjištění.

Vztahy mezi učiteli a žáky byly založeny na důvěře. Učitelé nepřipouštěli nežádoucí projevy. Pracovní atmosféra hodin byla klidná a vstřícná, žáci komunikovali s důvěrou a projevovali spíše pozitivní vztah k předmětu. Úroveň komunikativních schopností žáků je nadprůměrná.

Komplexně je výuka českého jazyka ve sledovaných hodinách na prvním stupni hodnocena jako nadprůměrná.

Český jazyk (druhý stupeň)

Časová dotace předmětu odpovídala zvolenému vzdělávacímu programu. Členění výuky na jednotlivé složky - mluvnická, slohová a literární část - bylo rovněž v souladu s učebními dokumenty a zejména v oblasti mluvnice a slohu docházelo k nenásilnému prolínání. Kontinuitu výuky zajišťují vyučující vypracováním časově-tematických plánů. Bezprostřední příprava jednotlivých sledovaných hodin byla průměrná. Na základě zápisů v třídních knihách za školní rok 1999/2000 bylo zjištěno porušení učebních osnov v členění učiva do jednotlivých ročníků. Ve třídě VIII.E (dyslektická třída) došlo k zařazení a procvičování látky *slovesné třídy a vzory* (v délce osmi vyučovacích hodin), kterou učební osnovy vzdělávacího programu Základní škola již neobsahují. V ostatních ročnících druhého stupně nebylo shledáno porušení osnov. Aktuální příprava a plánování byly průměrné.

Český jazyk na druhém stupni vyučuje celkem osm učitelů, z toho šest má odbornou i pedagogickou způsobilost pro výuku tohoto předmětu, dvě učitelky nemají odbornou ani pedagogickou způsobilost pro výuku českého jazyka..

Žáci měli k dispozici učebnice, pracovní sešity, dostatek informativní literatury. Škola sice vlastní software pro výuku českého jazyka, ale hardwarové vybavení zatím neumožňuje jeho využití. Ve sledovaných hodinách nebyla na druhém stupni použita žádná didaktická technika (video, zpětný projektor, magnetofon apod.). Prostor v nové části budovy nebylo pro žáky příliš podnětné, učebny byly bez osobitosti, spíše uniformní. Psychohygienické zásady byly ve sledovaných hodinách dodržovány. Podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Organizace výuky českého jazyka je výrazně ovlivněna vnější diferenciací. Na druhém stupni kromě rozlišení na běžné třídy, třídy s rozšířenou výukou a třídy dyslektické, jsou žáci pro výuku českého jazyka ještě rozdělováni do skupin podle stupně svého postižení. Sledované

hodiny českého jazyka navazovaly na předcházející učivo. Ve výuce byla dodržována zásada přiměřenosti. Výukové cíle nebyly v některých hodinách zřejmé. V hodinách převládala frontální styl práce, rutinní přístup s převahou verbálního projevu učitele. Samostatná práce a práce ve skupinách byly využívány jen velmi málo. V hodinách, kde se samostatná práce objevila, byli žáci vedeni k logickému uvažování. V literární výchově a slohu měli žáci možnost vyjadřovat své názory, vhodně byla zařazována cvičení, zaměřená na mluvený projev. Sledované hodiny většinou zůstávaly bez shrnutí a závěru, protože zazvonilo uprostřed práce. Většinu takto ukončovaných hodin učitelé protáhli na úkor přestávky. Organizace, použité formy a metody práce měly své klady i nedostatky, jejich poměr byl zhruba v rovnováze.

Motivace se objevovala ve sledovaných hodinách jen málo, převážně jako vstupní. Motivační výzvy v průběhu hodiny téměř chyběly, obvykle byly nahrazeny hlasitým napomínáním těch žáků, kteří se nesoustředili na práci. Aktivizační prvky byly na druhém stupni zaznamenány jen ojediněle. V hodinách převládalo verbální hodnocení přímo po výkonu, klasifikace se objevovala také jen velmi zřídka. Pouze v jedné ze sledovaných hodin dal učitel možnost žákům hodnotit svůj výkon a výkon svých spolužáků a podílet se na klasifikaci. Diferencované a speciální úkoly pro žáky s vývojovými poruchami byly využívány převážně jen v dyslektických třídách. Pro integrované žáky v běžných třídách používány, až na výjimky, nebyly. Motivace a hodnocení měly pouze průměrnou úroveň.

Komunikace mezi žáky a učiteli byla vstřícná. Žáci vyslovovali bez obav své názory. Učitelé cílevědomě podporovali atmosféru vzájemné tolerance. Vztahy mezi učiteli a žáky a žáky navzájem byly založeny na respektování dohodnutých pravidel. Učitelé usměrňovali chování žáků a nepřipouštěli nežádoucí projevy. Pracovní atmosféra hodin však byla nestresová, vstřícná, žáci projevovali spíše pozitivní vztah k předmětu.

Komplexně byla výuka českého jazyka ve sledovaných hodinách druhého stupně hodnocena jako průměrná s pozitivními a negativními zjištěními v rovnováze.

Matematika (první stupeň)

Příprava a plánování učiva byly v souladu s členěním učiva do jednotlivých ročníků. Plnění učebních osnov a návaznost výuky sleduje zástupkyně ředitele v rámci své kontrolní činnosti. Výukové cíle hospitovaných hodin byly jasně stanoveny. Charakteristickým znakem byl promyšlený průběh hodiny. Plánování a příprava výuky byly na velmi dobré úrovni.

Prostory pro výuku jsou dostatečné, upravené, prostředí tříd bylo podnětné. Vybavení odpovídalo činnostem a cílům. Vedle využívaných učebních pomůcek byly některé třídy vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků.

Matematiku na prvním stupni vyučuje osmnáct učitelů. Šestnáct z nich má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku matematiky na prvním stupni základní školy, dva jsou bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Materiální, psychohygienické a personální podmínky byly velmi dobré.

Sledovaná výuka se vyznačovala vhodným střídáním činností s případným zařazováním relaxačních cvičení. Dodrženy byly zásady přiměřenosti a postupnosti. Vyučující používali připravené názorné pomůcky, se kterými jsou žáci zvyklí běžně pracovat. Vzdělávací cíl byl většinou realizován v kontextu dříve získaných vědomostí s uplatněním principu názorného činnostního pojetí výuky. V menší míře se objevovala vnitřní diferenciací podle schopností žáků. Skupinová práce byla organizována pouze v jedné hodině. Audiovizuální a počítačová technika dosud není k dispozici. Organizace, metody a formy práce byly na velmi dobré úrovni.

Úvodním motivačním prvkem byla v jednom případě písnička, ve většině ostatních hodin byl zařazován řízený rozhovor, v němž bylo vhodně využíváno zkušeností žáků k aktualizaci učiva. Učitelé často užívali pochvaly, žáky při jejich činnostech povzbuzovali, do hodin zařazovali aktivizující soutěže. V závěru byl většinou čas na závěrečné shrnutí a vyhodnocení. Podmínky k sebehodnocení žáků byly vytvořeny jen výjimečně. Frekvence známek v žákovských knížkách byla dostačující. Motivace a hodnocení žáků byly celkově na velmi dobré úrovni.

Atmosféra hodin byla založena na vzájemné důvěře a respektování se. Žáci pracovali se zájmem a porozuměním. V některých hodinách nebyl poskytován dostatečný čas a prostor k výraznější komunikaci žáků. Všichni pracovali v rámci dohodnutých pravidel, s vyšší dominantní rolí učitele. Interakce a komunikace byla rozdílná podle osobností vyučujících, celkově průměrná.

Sledovaná výuka byla celkově velmi dobrá.

Matematika (druhý stupeň)

Obsah učiva korespondoval s učebními osnovami. Ve své činnosti se vyučující řídili v podstatě učebnicemi, jejichž obsah reprodukovali v hodinách. Sledované hodiny ukazovaly na nedostatečnou přípravu, vycházející převážně z rutinních zkušeností učitelů, bez stanovení dílčích cílů a důkladného promyšlení metod a forem práce. Dosavadní činnost předmětové komise v oblasti plánování byla formální, soustředila se pouze na zajištění soutěží a plán akcí. Plánování a příprava výuky má citelně slabá místa.

Matematiku na druhém stupni vyučuje pět učitelů. Čtyři jsou odborně i pedagogicky způsobilí pro výuku matematiky na druhém stupni, jeden nemá pro výuku předmětu odbornou ani pedagogickou způsobilost. V současné době se žádný z vyučujících dále systematicky nevzdělává. Výuka probíhala v kmenových třídách, které nebyly vybaveny potřebnými didaktickými pomůckami - audiovizuální technikou, zpětnými projektory. Škola nedisponuje odbornou učebnou. Učebna výpočetní techniky k výuce matematiky dosud neslouží. Některé vyučovací hodiny byly zařazeny jako pátá vyučovací hodina, po hodině tělesné výchovy. Materiální, personální a psychohygienické podmínky výuky mají citelně slabá místa.

Ve sledovaných hodinách převládal frontální způsob výuky, s použitím křídly, tabule a učebnice. Názornost výuky byla minimální. Neschopnost některých vyučujících žáky zaujmout byla nejčastější příčinou jejich pasivity. Procvičování se často soustředilo na žáka u tabule, ostatní se účastnili jen podle zájmu. Hodiny, ve kterých se učitelům dařilo žáky adresně aktivovat, byly efektivnější. Naprosto nedostatečná byla vnitřní diferenciací a zadávání samostatné práce vzhledem ke schopnostem jednotlivých žáků, chybělo aktivní učení, aktualizace učiva a vedení k aplikování poznatků. Organizace, metody a formy práce měly ve sledovaných hodinách citelně slabá místa.

Pouze výjimečně byl v úvodní části uváděn cíl a smysl hodiny. Na předcházející učivo bylo zpravidla ihned navazováno dalšími výpočty. Největším motivačním stimulem byla klasifikace. Jejím prostřednictvím učitelé vyvíjeli tlak na udržení žákovské pozornosti, případně na domácí přípravu. Závěr hodin často postrádal shrnutí a upevnění získaných poznatků. Frekvence průběžné klasifikace v žákovských knížkách byla postačující. Motivace a hodnocení žáků má citelně slabá místa.

Žáci v komunikaci s učiteli používali dohodnutá pravidla. Ve vyučovacím procesu byla častým jevem výraznější dominantní role vyučujícího. Jednotliví učitelé vytvářeli velmi rozdílné

podmínky pro rozvíjení vyjadřovacích schopností žáků. Ti často reagovali na otázky pouze jednoduchou odpovědí. Interakce a komunikace byla na průměrné úrovni.

Kvalita sledovaných hodin byla hodnocena v pásmu od průměrné až po nevyhovující, výuka matematiky na druhém stupni má citelně slabá místa.

Cizí jazyky

V letošním školním roce se ve škole vyučuje třem cizím jazykům - anglickému, německému a ruskému. Dominuje anglický jazyk, neboť to umožňuje personální obsazení pedagogického sboru. Celkem se tomuto jazyku věnují 72 % žáků šestého až devátého ročníku, obdobná situace je i na I. stupni. Díky příznivé personální situaci před několika lety rozhodlo vedení školy obnovit rozšířené vyučování jazyků. Časová dotace i členění učiva odpovídají oběma vzdělávacím programům. Kontinuitu výuky garantuje především předmětová komise cizích jazyků, resp. obě její sekce, tj. sekce anglického a německého jazyka. Prostředkem jsou časově-tematické plány všech vyučujících (na celý čtyřletý cyklus) a jednotné řady učebnic. Příprava na vyučování byla ve všech desíti sledovaných hodinách promyšlená, především struktura hodin svědčila o často nápaditém přístupu. Celá oblast plánování je velmi dobrá.

Cizím jazykům vyučuje jedenáct učitelů, z nichž jen tři zcela splňují požadavek odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka ve třídách s rozšířenou výukou jazyků tak v letošním školním roce není zajištěna učiteli s úplnou pedagogickou i odbornou způsobilostí. Nedostatek odborné způsobilosti se v kvalitě výuky příliš neprojevil; byl kompenzován zejména dobrou metodickou přípravou vyučujících, v jednom případě pak dlouhým pobytem učitelky v zahraničí a z toho vyplývající její dobrou jazykovou úroveň. Škola nemá zřízení ani jednu odbornou pracovnu na výuku cizích jazyků vzhledem k chybějícím prostorům. V šesti sledovaných hodinách použili učitelé magnetofonu k poslechu originálního textu, slovníky či cizojazyčné časopisy nebyly použity ani v jedné hodině. Většinou se pracovalo s běžnými pomůckami (učebnice, sešity, tabule, obrázky, kartičky), zajímavá byla práce s mapou Londýna v hodině anglického jazyka. Rovněž využití počítačů ve vyučování nebylo ani jednou zaznamenáno. Psychohygienické zásady ve všech sledovaných hodinách (stavba hodiny, relaxační prvky, větrání, pohyb žáků při vyučování) byly dodrženy. O žácích se specifickými vývojovými poruchami učení jsou všichni vyučující informováni. Ve sledovaných hodinách však byla péče o tyto žáky málo zřetelná. Škola vytvořila pro výuku cizích jazyků průměrné podmínky.

Všechny sledované hodiny anglického a německého jazyka byly připravené, většinou měly zřetelný cíl. Nejzdařilejší v oblasti organizace výuky a použitých metod a forem práce byly hodiny anglického jazyka v šestém a devátém ročníku, v nichž žáci měli dostatek možností pro samostatnou činnost, což plně využili (dialogy dvojic, orientace v mapě Londýna, samostatné vyhledávání informací), přičemž bylo zohledňováno individuální tempo při samostatné práci. Nápaditá práce s pomůckami byla názorně předvedena ve výkladové hodině anglického jazyka v sedmém ročníku. Ve většině hodin ale výuka postrádala především vnitřní diferenciaci - např. skupinová práce, práce dvojic či metoda prodlouženého výkladu byly zaznamenány jen zřídka, takže převažoval frontální způsob výuky. Rovněž individuální přístup k prospěchově slabým žákům či talentům byl méně zřetelný. Složka konverzační, až na jedinou výjimku, převládala nad písemnou. Z hlediska organizace, metod a forem práce byla sledovaná výuka hodnocena průměrně.

Vyučující se snažili používat při výuce motivačních metod - především forma úvodní motivace byla častá, rovněž tak motivace pochvalou. Hodnocení žáků bylo prováděno průběžně, vždy

slovně, pouze v jednom případě vyučující klasifikovala. Klasifikace byla zdůvodněná, objektivní, přiměřená úrovni dětí. V druhém případě učitel krátce zhodnotil práci žáků a seznámil je se správným řešením. Slovní hodnocení bylo převážně zaměřeno pozitivně, tj. nejen na prosté hledání chyb a neúspěchů. Pochvala jakožto stimulující prvek byla používána ve všech ročnících.

Úroveň jazykových dovedností dětí v nižších ročnících zatím neumožňuje delší a plynulejší komunikaci v anglickém nebo německém jazyce. Zhlédnuté hodiny ve vyšších ročnících však už ukázaly dobrou komunikaci mezi oběma subjekty vzdělávacího procesu, zvláště pak v hodině anglického jazyka v devátém ročníku a překvapivě i v hodině anglického jazyka v šestém ročníku. Rozhovor mezi žáky samotnými se vyskytoval minimálně, často příliš dominovalo slovo vyučujících. Ti volili přiměřené otázky odpovídající úrovni žáků a v tomto smyslu respektovali míru úrovně znalostí žáků. Ve všech hospitovaných hodinách byla komunikace učitel - žák založena na vzájemné důvěře a spolupráci.

Motivace, komunikace a interakce ve sledované výuce měly nadprůměrnou úroveň.

Testy Kalibro zvládli žáci školy v anglickém jazyce o 2% lépe než je průměr v ČR. V německém jazyce dosáhli žáci sedmého ročníku dokonce 92 % (při celostátním průměru 60,2 %). Škola je již třetím rokem členem celorepublikové Asociace škol s rozšířeným vyučováním jazyků, jedna vyučující pracuje aktivně v Asociaci učitelů anglického jazyka a mj. spolupracuje i s Britskou radou v Praze (British Council). To společně s permanentním vzděláváním většiny učitelů cizích jazyků umožňuje přenášet nově získané poznatky, především metodické, do vyučování.

Výuka cizích jazyků byla hodnocena jako velmi dobrá.

Dějepis

Týdenní hodinová dotace odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu. Časově-tematické plány dodržují doporučené rozvržení a časové uspořádání učiva. Kontrolou třídních knih loňského školního roku bylo zjištěno, že ve třídě IX.C nebylo zcela probráno poslední téma určené osnovami „Československo a svět po druhé světové válce.“ Podle záznamů v třídní knize byl posledním probraným tématem „Rok 1968“. Aktuální příprava učitelů na sledované hodiny dějepisu byla vesměs průměrná.

Personálně je výuka dějepisu zajištěna odborně i pedagogicky způsobilými učiteli ve 100% hodin. Vynikající personální podmínky se ale ne zcela odrážely ve výsledném hodnocení jednotlivých sledovaných hodin. Vybavení školy pomůckami pro výuku dějepisu je standardní. Učitelé mají k dispozici učebnice, mapy a doplňující odbornou literaturu. Ve sledovaných hodinách dějepisu ale nebylo zaznamenáno použití žádných jiných pomůcek než učebnic. Ani v jedné z hospitovaných hodin nebylo použito např. mapy, přestože probírané téma by tím bylo vhodně doplněno. Psychohygienické zásady byly v sledovaných hodinách dodržovány.

Struktura jednotlivých hodin většinou odpovídala věku žáků a cílům, kterých chtěli učitelé dosáhnout. V hodinách převažovala frontální práce. Jen velmi málo se objevovaly samostatné činnosti žáků. Při řešení samostatných úkolů (pokud byly zadány) byla žákům poskytována individuální pomoc. Verbální složka projevu učitele dominovala ve všech sledovaných hodinách. V některých hodinách byly na tabuli složitě tvořeny tabulky a přehledy, které by bylo možno předem připravit a namnožit, případně využít zpětného projektoru (neefektivní využití vyučovacího času). V hodinách se neobjevovaly věcné chyby, učitelé většinou prokazovali fundovanost a připravenost.

Ve výuce byly převážně využívány vstupní motivační metody, učivo bylo funkčně aktualizováno. Nebylo zaznamenáno ústní zkoušení s klasifikací, pouze přímé verbální hodnocení ihned po výkonu. Vyučující usilovali o pochopení souvislostí a aplikaci učiva.

Žáci byli zvyklí respektovat daná pravidla, projevovali zájem o předmět. Nemusely být řešeny nežádoucí projevy chování. Celková atmosféra hodin byla pracovní, efektivní a příjemná.

Úroveň výuky dějepisu ve sledovaných hodinách byla ve všech složkách hodnocena jako průměrná.

Občanská výchova

Ve všech třídách se vyučuje po jedné hodině občanské výchovy týdně. Ze zápisů v třídních knihách vyplývá, že učební plán je dodržován. Také nebylo shledáno porušení osnov. Aktuální příprava na sledované hodiny byla velmi dobrá. Příprava a plánování jsou hodnoceny jako nadprůměrné.

Občanskou výchovu vyučují tři učitelky, z toho dvě mají úplnou odbornou i pedagogickou kvalifikaci pro výuku tohoto předmětu. Jedna učitelka má pouze pedagogickou způsobilost (Ch-Pč).

Výuka občanské výchovy probíhala v kmenových učebnách. V žádné ze sledovaných hodin nebyla použita didaktická ani výpočetní technika. Učebny, ve kterých výuka probíhala, byly standardní. Výukové prostory odpovídaly základním psychohygienickým zásadám.

Podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako průměrné

Úroveň sledovaných hodin byla vyrovnaná. Učitelky se snažily zapojit do práce všechny žáky. V žádné z hodin nebylo použito názorných pomůcek (s výjimkou předem připravených pracovních listů) nebo doplňující literatury. Ve sledovaných hodinách byly zaznamenána částečně také samostatná práce. Převažující metodou ve všech hodinách byl řízený rozhovor, přičemž byl žákům poskytnut dostatečný prostor k vyjádření vlastního názoru. Učitelky se snažily o aktualizaci učiva (současné politické události) a o využití regionálních prvků (historie města Nymburk). Na konci některých hodin nevyšlo učitelům časové rozvržení, zazvonilo uprostřed práce a chybějící čas učitelé získali na úkor přestávky. Organizace, metody a formy práce byly velmi dobré, s převahou pozitivních zjištění.

V úvodu hodin byla zpravidla zařazena vstupní motivace, stanovení cíle hodiny. Průběžná motivace již tak častá nebyla. Hodnocení žáků klasifikací nebylo v žádné z hodin zaznamenáno, naopak využito bylo hodnocení dílčí, které následovalo ihned po výkonu, a také závěrečné shrnující hodnocení na konci hodiny (v hodinách časově správně rozvržených). Motivace a hodnocení byly na velmi dobré úrovni.

Přístup učitelů k žákům se vyznačoval trpělivostí a laskavostí. V nutných případech byla žákům během práce poskytována individuální pomoc. Verbální i neverbální komunikace vyučujících měla velmi dobrou úroveň.

Celkově byla úroveň výuky občanské výchovy ve sledovaných hodinách hodnocena jako velmi dobrá.

Fyzika

Předepsaná časová dotace předmětu je v letošním školním roce ve všech ročnících dodržena. Citelné nedostatky byly zaznamenány zejména v dlouhodobém plánování. Z materiálů předložených vedením školy a předmětovou komisí nebylo možné zjistit, bude-li dodržena minimální čtyřletá časová dotace po dobu docházky žáků na druhý stupeň školy. Z rozhovorů s učiteli bylo zřejmé, že nevědí, jakou časovou dotaci měl předmět v předcházejícím ročníku, ani jakou má mít v ročnících následujících. To samozřejmě negativně ovlivňuje dlouhodobé plánování učiva formou časově-tematických plánů a rozložení jednotlivých tematických celků do ročníků. V letošním školním roce nebyl rozdíl v časově-tematickém plánu tříd s jednohodinovou či dvouhodinovou týdenní dotací, ve všech třídách bylo plánováno probrání téhož učiva a hospitacemi sledovaná výuka tomu odpovídala. Aktuální příprava hodin byla převážně průměrná, hodiny měly nejčastěji úvodní opakovací část, následoval výklad nové látky a procvičení učiva, cílem některých hodin bylo souhrnné opakování a procvičování.

Podmínky pro výuku předmětu byly celkově hodnoceny průměrně. Fyziku v letošním roce vyučují celkem čtyři učitelé s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Vzhledem k věkové skladbě této skupiny se do dalšího vzdělávání zapojuje výhradně jedna z učitelek. Využívá pouze omezené nabídky Školského úřadu Nymburk podle svého zájmu a uvážení. K výuce fyziky slouží nově vybudovaná odborná pracovna, která je prostorově velmi malá pro vyšší počty žáků ve třídách (některé třídy až 32 žáků). Proti původnímu záměru musely být do ní umístěny další lavice, které ještě více omezily možnost volnějšího pohybu žáků i učitelů po třídě. Pracovna nemá téměř žádné speciální vybavení, do žakovských stolů je rozveden elektrický proud. Chybí v ní kvalitní demonstrační stůl. Umístění videopřehrávače na katedře učitele je nevyhovující (žáci ze zadních lavic nevidí na obrazovku). Protože pracovna slouží také výuce chemie, jsou do ní rozvrhem umístěny pouze některé hodiny fyziky. Učitelé si proto musejí poměrně často přenášet učební pomůcky do jiných učeben. V sousedství pracovny je laboratoř, která předpokládá práci s patnácti žáky a slouží zejména výuce chemie, částečně i k provádění laboratorních prací z fyziky. Vybavení není ničím významné, učitelé postrádají rozvody vody a plynu. Škola prozatím nevlastní žádné softwarové vybavení k výuce tohoto předmětu. Žáci užívají povolené učebnice, jen vyšší třídy (od VII. ročníku) mají k dispozici fyzikální tabulky. Kabinet je dostatečně vybaven základními žakovskými soupravami a demonstračními pomůckami pro jednotlivé tematické okruhy. Stísněné prostorové podmínky kabinetu neumožňují kvalitní materiální přípravu čtyřem vyučujícím současně. Umístění vyššího počtu žáků do pracovny přináší problémy psychohygienického rázu (žáci v prvních lavicích seděli velmi blízko u tabule, mezi lavicemi nebyl prakticky žádný prostor, v laboratoři seděli někteří žáci zády k tabuli, typ oken v obou učebnách umožňoval pouze omezené větrání). Psychohygienické požadavky na členění výuky a relaxační činnosti (převládal frontální styl výuky, pro zařazování pohybových aktivit v pracovně chybí prostor) nebyly ve většině sledovaných hodin naplňovány.

Zhruba v polovině sledovaných vyučovacích hodin byly shledány závažnější nedostatky v organizaci, metodách a formách práce se žáky, ostatní hodiny byly z tohoto hlediska průměrné. Výuka ve většině vyučovacích hodin byla pouze frontální. Po odborné stránce a věcně byla bez nedostatků. Měla převážně transmisivní charakter, žáci nedostali příležitost se na ni účastnit aktivně a v praktických činnostech. Někteří učitelé byli při výuce nadměrně verbálně aktivní. V několika hodinách použili učitelé demonstračních pomůcek, méně často žakovských pomůcek. Výklad nové látky měl zpravidla formu přednášky, která byla v lepším případě doplněna demonstračními pokusy. Pokud byla využita metoda frontálního žakovského pokusu, nebylo to nikdy ve výkladové fázi (jako úvodní žakovský experiment), ale vždy jen pro ověření již dříve vysvětleného jevu. V žádné sledované hodině nebyla využita didaktická technika. Do jedné z hodin byla zařazena laboratorní práce, jejímž cílem byl nácvik konkrétní dovednosti. Jednalo se o vůbec první laboratorní práci žáků v tomto předmětu a do sledované

třídy byl integrován vysoký počet žáků se specifickými poruchami učení. Těmto okolnostem byla výuka málo přizpůsobena a organizačně zvládnuta jen s obtížemi.

Téměř ve všech sledovaných hodinách nebyla zaznamenána žádná metoda vstupní motivace žáků, jen ojediněle motivace průběžná (aktualizace učiva, užití poznatků v praxi), závěr vyučovacích hodin nebyl využíván k zhodnocení práce, k začlenění nových poznatků do systému předcházejících (často nezbyl na tyto činnosti čas, protože učitelé špatně časově plánovali). Postrádána byla také závěrečná motivace pro další práci v jiných hodinách. Jen v jedné ze sledovaných hodin učitel prověřoval zvládnutí učiva ústním zkoušením, v žádné nebyly zkoušeny praktické dovednosti. V několika hodinách byli žáci zkoušeni hromadně písemně (zadání prověrky či testu). Zpětná vazba na písemné prověřování znalostí v minulých hodinách byla zaznamenána v jedné hodině, bezprostředně po individuální samostatné práci v žádné ze sledovaných hodin. Zjištěné nedostatky v hodnocení žáků vyplynuly z toho, že se někteří učitelé dosud neseznámili se změnami, které přinesl již od 1. září 1996 postupně realizovaný vzdělávací program, neznají mezipředmětové návaznosti a předpokládají, že pro žáky je některé úvodní učivo fyziky šestého ročníku opakováním učiva z prvního stupně (např. převody jednotek hmotnosti - zvládnutí tohoto učiva je specifickým cílem fyziky šestého ročníku nikoliv matematiky pátého ročníku). Podle zápisů v třídních knihách a informací získaných kontrolou žákovských knížek potom tomuto učivu nevěnují dostatečnou pozornost, žáci mají jen malý prostor pro nácvik a někteří učitelé žáky z tohoto učiva brzy zkoušejí a přísně klasifikují.

Jen ve dvou vyučovacích hodinách, u jednoho učitele, dostali žáci prostor ke vzájemné spolupráci a ke koordinaci svých činností (ve skupinách dvou a čtyř žáků). U starších žáků byl návyk na tento způsob práce patrný, velmi dobře reagovali na organizační pokyny učitele, dokázali ve skupině kooperovat. V ostatních hodinách probíhala výuka hromadně či bylo využito samostatné práci jednotlivců. I přes zpravidla spíše monotónní průběh většiny sledovaných hodin se žáci chovali ukázněně, jejich přístup k dění ve třídě byl však spíše pasivní. Učitelé se k žákům chovali většinou laskavě. Tolerovali jim často velmi kusé odpovědi, někdy netrpělivě odpovídali za žáky. Školní sešity žáků jsou převážně pěkně upravené, učitelé kontrolované.

Kvalita výuky fyziky ve sledovaných hodinách byla pouze vyhovující.

Chemie

Výuka chemie probíhá ve dvou nejvyšších ročnících ve dvouhodinové týdenní dotaci. S rozložením učiva do jednotlivých ročníků nenastaly žádné problémy. Aktuální příprava sledovaných hodin byla většinou velmi dobrá po materiální stránce (příprava pomůcek demonstračních i žákovských, didaktické techniky v jednom případě), po stránce metodické průměrná.

Chemii vyučují tři učitelé s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí (další dva učitelé s odbornou způsobilostí pro výuku tohoto předmětu, kteří ve škole působí, předmět neučí). Úplná kvalifikace se pozitivně promítá do kvality výuky zejména po věcné, odborné stránce. Další vzdělávání těchto učitelů se odehrává na úrovni sebevzdělávání či výběrem seminářů z nabídky Školského úřadu Nymburk.

Výuka probíhá v pracovně fyziky či v laboratoři, ojedinělým jevem není také výuka v kmenových třídách, což přináší učitelům nemalé problémy. Prostorové a psychohygienické podmínky již byly popsány v kapitole věnované fyzice. Materiální vybavení kabinetu je průměrné, část sbírek byla z prostorových důvodů uložena ve sklepních prostorách. Pro výuku

chemie škola dosud nemá žádné softwarové vybavení. Žáci při práci používali povolené učebnice a chemické tabulky. V některých třídách není vhodně zařazena výuka chemie do týdenního rozvrhu hodin (ve dvou po sobě jdoucích dnech).

Organizační pokyny v hodinách byly většinou zpravidla jasné, stručné, žáci na ně dobře reagovali. Výuka byla vedena věcně správně. Jejím zřetelným cílem bylo vytváření komplexnějších vědomostí s využitím mezipředmětových vazeb. Použité metody práce se žáky byly přiměřené jejich věku, v některých hodinách však spíše jednotvárné, v jiných negativně poznamenané velkou verbální aktivitou učitele. Nejčastěji probíhala práce se žáky frontálně. Prvky aktivního učení zůstaly téměř nevyužity. Již v průběhu některých vyučovacích hodin byla nově vyložená látka opakována a znovu probírána v různých souvislostech a se zaměřením na její praktické užití. Účinnost výuky byla v některých hodinách podporována užitím demonstračních i žákovských pomůcek, didaktické techniky. Užití organizační formy výuky jen omezeně podporovaly u žáků rozvoj smyslu pro spolupráci.

Některé sledované hodiny postrádaly vstupní či průběžnou motivaci. Pozornost a aktivní zájem valné většiny žáků se dařilo získat jen výjimečně. Pozitivně působila poměrně častá pochvala. Metody a formy prověřování učiva nebylo možné hodnotit, protože do sledovaných hodin nebyly začleněny. V závěru některých hodin chybělo hodnocení výkonu jednotlivých žáků i třídy. V navštívených hodinách žáci nedostali příležitost k sebehodnocení vlastního výkonu či k hodnocení práce svých spolužáků.

Dílním způsobem byl vytvářen prostor pro diskusi a názory žáků. V některých hodinách se vycházelo z jejich praktických zkušeností z běžného života. Komunikativní dovedností ve verbálním projevu byly spíše slabší, žáci jen obtížně formulovali souvislejší a věcně správné odpovědi. Často byl problém v méně srozumitelně formulované otázce učitele, jindy její formulace žáky nutila k jednoslovní odpovědi.

Hodnocení kvality výuky chemie bylo ve všech sledovaných jevech i u všech vyučujících poměrně vyvážené, byly zaznamenány pozitivní jevy i nedostatky, jejich četnost byla téměř v rovnováze.

Sledovaná výuka chemie měla průměrnou úroveň.

Informatika, práce s počítačem

Výuka probíhala podle učebních osnov povinného předmětu *praktické činnosti*, 9. kapitoly - práce s počítačem, a volitelného předmětu *informatika*. Dlouhodobé plánování práce i aktuální příprava vyučovacích hodin byly pro oba vyučující obtížné, protože dosud nemají potřebné hardwarové vybavení (prozatím mohou žáci pracovat na sedmi izolovaných počítačích, které byly původně určeny k jinému účelu). Materiální podmínky jsou proto prozatím nevyhovující, stav by se měl výhledově - podle plánu na vybavení - rychle zlepšit.

Personálně je výuka zajišťována učiteli s odbornou způsobilostí pro výuku základů techniky, nemají odbornou způsobilost pro výuku informatiky. Práci s počítačem, vzhledem k nedávnému absolvování vysoké školy, však ovládají velmi dobře.

Vyučovací hodiny měly úvodní informativní charakter, výklad formou přednášky byl věku žáků přiměřený a vzhledem k tématu vhodný, v jedné z hodin po něm bezprostředně následovalo praktické procvičení probraného učiva. Vytváření nového poznatku vycházelo z toho, že žáci mnohé o této technice znají, jejich dosavadní - spíše roztržité - poznatky byly tříděny, rozšiřovány, upřesňovány.

Pro práci s počítači byli žáci značně vnitřně motivováni. Průběžně byla hodnocena jejich

činnost. S komunikací mezi sebou navzájem či s učiteli neměli žádné problémy, dokázali společně pracovat i v nepříznivých materiálních podmínkách.

Výuka ve sledovaných hodinách byla v daných podmínkách (materiálně-technické podmínky nevyhovující) ve všech ostatních sledovaných jevech velmi dobrá.

Přírodopis, přírodověda, ekologie (volitelný předmět)

Uvedeným předmětům se vyučovalo, v souladu s učebním plánem, převážně ve dvou hodinách týdně. Žáci měli možnost rozšířit si své vědomosti ve volitelném předmětu praktika z přírodopisu. Ve většině tříd osmého a devátého ročníku nebyl ve školním roce 1999/2000 dodržen osnovami doporučený počet hodin laboratorních prací. Ostatní požadavky učebních osnov byly ve všech hospitovaných třídách dodrženy. Stanovené výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení tříd. Tematické plány vyučujících měly většinou formu měsíčních přehledů probíraného učiva. V některých hodinách byly zaznamenány dílčí organizační chyby, které svědčily o ne zcela promyšlené přípravě na vyučování. Plánování a příprava výuky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Ve všech devíti sledovaných hodinách pracovali vyučující s předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilostí. Celková odbornost výuky prvouky na prvním stupni však byla 83%, odbornost výuky přírodopisu na druhém stupni byla 94%. Personální podmínky výuky byly ve všech hospitovaných hodinách vynikající.

Škola má odbornou pracovnu přírodopisu. Z důvodu velkého počtu hodin uvedených předmětů však výuka probíhala i v méně podnětném prostředí kmenových tříd (zejména na druhém stupni). Vybavení kabinetu pomůckami má velmi dobrou úroveň. Pozitivním způsobem ovlivňovalo názornost výuky. Didaktická technika (video) byla použita pouze v jedné hodině. Vyučující měli možnost používat k výuce i nadstandardní vybavení kinosálu.

Prostředí a vybavení tříd odpovídaly technickým hygienickým normám (kontrolovány OHS Nymburk v rámci kolaudačního řízení). Další zásady psychohygieny při práci se žáky vyučující dodržovali (především při procvičování a opakování učiva). Samostatná práce byla jasně vysvětlena a žáci měli dostatek času k jejímu vypracování. Žáci se také mohli aktivně zapojit do pozorování, popisování a kreslení daných jevů a vyhledávat vzájemné vztahy a souvislosti v probírané látce. Ne ve všech hodinách však měli žáci možnost aktivně spolupracovat s vyučujícím při výkladu nové látky. Podmínky výuky jsou celkově velmi dobré.

K převažujícím vyučovací metodám patřily především rozhovor se žáky, výklad nového učiva, samostatná práce s literaturou a pozorování. Použití těchto metod bylo univerzální a nerespektovalo aktuální složení tříd. Laboratorní práce (jedna z hlavních metod výuky uvedených předmětů) zatím nebyly použity. Vyučování mělo ve většině hodin kolektivní formu. Skupinová práce byla použita (v omezené míře) pouze ve čtyřech hodinách. V důsledku organizačních chyb (např. překreslováním obrázků z učebnice do sešitů) nebyla vyučovací doba vždy efektivně využita. Organizace, formy a metody práce jsou hodnoceny jako průměrné.

Kromě motivačních činitelů uvedených výše (viz duševní hygiena) povzbuzovali vyučující žáky k aktivitě různými formami pochvaly, využíváním regionálních zajímavostí a na prvním stupni zařazováním didaktických her. Pozitivní vliv na přístup žákům ke školní práci měl i fakt, že v případě nezdaru při zkoušení byla žákům dána možnost opravy v nejkratším možném termínu. K nedostatkům několika hodin patřily chybějící úvodní motivace, zhodnocení splnění cíle v závěru hodin, nedůsledná kontrola a především hodnocení samostatné práce. Vyučující

nepoužívali formativní způsob hodnocení ani v závěru zkoušení žáků.

Z hlediska komunikace a interakce byla nejzdařilejší výuka přírodovědy na prvním stupni. Žáci se mohli poradit při formulaci vlastních prvotních představ a svoje názory mohli obhajovat ve společné diskusi. Vyučující vedli žáky logicky kladenými otázkami k objevení a opravení chyb. Komunikační dovednosti žáků na druhém stupni měly různou úroveň odpovídající složení tříd a použitým vyučovacím metodám. Vyučující sledovali především obsahovou stránku odpovědí žáků, menší pozornost věnovali formulaci odpovědí a technice vyjadřování. Forma a technika výkladu učitelů měla většinou velmi dobrou úroveň. Pouze ve dvou hodinách bylo tempo výkladu příliš rychlé a vyučující věnovali málo času ověřování, zda žáci učivo pochopili. Vztah všech vyučujících k žákům byl velmi dobrý. Naproti tomu žáci jedné třídy vůbec nereagovali na napomínání.

Celkově mělo vyučování výše uvedených předmětů v hospitovaných hodinách spíše nadprůměrnou úroveň.

Zeměpis

Předmětu je vyučováno v návaznosti na učební plány jednotlivých tříd většinou dvě hodiny týdně. Obsah učiva souhlasil s učebními osnovami. Výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení tříd. Ve školním roce 1999/2000 měli žáci možnost doplnit si své vědomosti ve volitelném předmětu seminář ze zeměpisu. V tomto školním roce nebyl seminář zaveden. Tématické plány učitelů měly formu měsíčních přehledů. V průběhu vyučování byly zaznamenány organizační a didaktické chyby v přípravě na vyučování (především v oblasti motivace a vyučovacích metod - viz níže), které negativním způsobem ovlivňovaly efektivní využití vyučovací doby. Plánování a příprava jsou hodnoceny jako průměrné.

Odbornou a pedagogickou způsobilost k vyučování zeměpisu měli dva vyučující, jeden měl pouze pedagogickou způsobilost. Celková odbornost vyučování zeměpisu ve škole byla 74%.

Ve škole nebyla odborná pracovna zeměpisu. Vyučování se konalo v kmenových třídách, jejichž výzdoba výuku předmětu výrazněji nepodporovala. Vybavení kabinetu zeměpisu pomůckami bylo velmi dobré. Jejich využití v hodinách se však velmi lišilo. Od výuky při které měli žáci k dispozici dostatek různých map, velmi dobré učebnice a další pomůcky až po hodiny, kdy nebyla použita velká nástěnná mapa, ne všichni žáci měli zeměpisné atlasy a učebnice neobsahovaly potřebnou obrazovou dokumentaci či zatím zcela chyběly. Video bylo použito během výuky v jedné hodině.

Hygienické normy, které se týkají prostředí a vybavení tříd, byly splněny. V dodržování psychohygienických zásad se však mezi vyučujícími vyskytovaly opět značné rozdíly. S výjimkou dvou hodin byli žáci v důsledku nevhodných metod a forem práce velmi pasivní. Chyběla především motivace na začátku hodiny. Žáci většinou nechápali smysl a cíl výuky. Vyučující nevyužili aktualizaci učiva na základě dění ve světě. Zadáni samostatné práce učitelé sice vysvětlili, ale menší pozornost již věnovali její důkladnější kontrole a zejména vyhodnocení (jak celé třídy, tak i jednotlivců). Během samostatné práce byla pozornost žáků rozptylována dalšími připomínkami vyučujících. Vnitřní diferenciací nároků nebyla prováděna. Málo času bylo také věnováno upevnění a zopakování probrané nové látky, cizí pojmy zůstávaly nevysvětleny. Před sledováním videa nebyli žáci upozorněni na podstatné jevy, kterých si mají všimnout. Nové učivo nebylo zařazováno do struktury již osvojených vědomostí a dovedností. Podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako jen vyhovující.

Výuka ve všech pěti sledovaných hodinách byla informativní, frontální, s výraznou dominantou

vyučujících ve všech jejich částech. Vzhledem ke struktuře se jednalo o kombinované hodiny, ve kterých převládalo předávání nových poznatků žákům. Nejpoužívanější metodou byl rozhovor se žáky (ne vždy zcela zdařilý) a také výklad nové látky. Organizace, formy a metody práce jsou hodnoceny jako průměrné.

V protikladu k negativům z oblasti motivace uvedených v psychohygienických podmínkách byly ve třech hodinách zaznamenány i pozitivně motivační prvky, když žáci měli příležitost aplikovat učivo při práci s mapou vlastního regionu a při přípravě zeměpisné vycházky, kdy mohli pracovat samostatně s textem učebnice či využívat vědomosti při řešení zajímavých úloh. Pochvalu, jako výrazný motivační nástroj, používal pouze jeden vyučující. V žádné hodině nebylo provedeno hodnocení žáků klasifikací.

S výjimkou dvou hodin nebyla žákům dána možnost ke vzájemné spolupráci a k využívání vlastních prvotních představ. Žáci také nebyli důsledně a trpělivě vedeni k formulaci a vyjadřování vlastního názoru či k diskusi. Na otázky učitelů žáci většinou odpovídali jedním slovem. Vztah učitelů k žákům byl velmi dobrý. Ve struktuře výkladu a v jeho formě se vyskytovaly dílčí nedostatky. Motivace, hodnocení, interakce a komunikace mají průměrnou úroveň.

Výuka zeměpisu je celkově hodnocena v hospitovaných hodinách jako průměrná.

Tělesná výchova

Tematické plány vyučujících obsahovaly všechny okruhy učiva stanovené osnovami. Týdenní hodinová dotace odpovídala požadavkům učebních plánů. Další pohybové aktivity nabízela škola žákům formou osmi volitelných či nepovinných předmětů a zájmových útvarů se sportovním zaměřením. Ve třídách s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy navazovala výuka na specializované tréninky v místním oddíle košíkové. Škola také pravidelně organizuje plavecký výcvik žáků prvního stupně a lyžařský výcvik žáků druhého stupně. Oslabení žáci měli možnost cvičit v oddělení zdravotní tělesné výchovy. Žáci školy dosahovali vždy velmi dobrého umístění v regionálních kolech sportovních soutěží.

Pět z osmi sledovaných hodin vedli vyučující s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Zbývající tři vyučující měli pouze pedagogickou způsobilost. Celková odbornost výuky povinné tělesné výchovy na druhém stupni byla 42 %, na prvním stupni 89 %.

Pro vyučování tělesné výchovy v zimním období byly ve sportovní hale školy vynikající materiální podmínky. Rovněž vybavení kabinetu náčiním a dalšími pomůckami má velmi dobrou úroveň. Výuka ve dvou hodinách se konala také v tělocvičnách sousedního gymnázia. Dostatečný počet náradí v tělocvičně i hale umožňoval plnit osnovy sportovní gymnastiky v plném rozsahu. K nácvičce míčových her poskytovala nejlepší podmínky pouze hala školy. V dotaznících si ale rodiče opakovaně stěžovali na skutečnost, že pro práci kroužku košíkové, který ve škole pracuje, není nová tělocvična v objektu školy využívána a žáci musí chodit do jiné tělocvičny ve městě. Kromě běžecké dráhy a sektoru pro skok daleký škola neměla žádná další hřiště vhodná pro výuku lehké atletiky a míčových her v letním období.

Vlastní příznivý účinek předmětu na duševní zdraví zvýrazňovali vyučující tým, že podporovali tvořivost žáků, dávali jim možnost k vlastnímu rozhodování a sebehodnocení, vhodně zvolenou pochvalou jim vytvářeli předpoklady k prožití úspěchu. Učitelé vedli žáky také k dodržování zásad osobní hygieny a bezpečnosti při cvičení. Z fyziologického i pedagogického hlediska nebylo vhodné cvičit ve dvouhodinových blocích ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy. Celkově jsou podmínky výuky hodnoceny jako nadprůměrné.

Všechny hospitované hodiny měly strukturu obvyklou při výuce tohoto předmětu. V úvodní části byla intenzita i délka pohybu většinou přiměřená danému cíli - zahřátí žáků. Ve dvou hodinách věnovali vyučující menší pozornost důkladnějšímu rozcvičení, v jedné hodině byl rozcvičením pověřen (bez jakékoli předchozí přípravy) dokonce žák. V hlavní části hodin vyučující dbali na střídání zátěže s uvolněním, na pestrou stavbu hodiny a na dodržování metodických řad při nácviu nových prvků. Dílčí nedostatky byly zaznamenány v technice měření výkonů a v organizaci (při přípravě náradí a využívání všech výše uvedených prostorových a materiálních podmínek, které ovlivňují efektivitu cvičení). Organizace, formy a metody práce jsou nadprůměrné.

Žáci byli vždy seznámeni s cílem a programem hodiny před jejím zahájením. Dalšími motivačními nástroji, kromě již výše uvedených, byly především zajímavé soutěživé hry a jejich spravedlivé vyhodnocování, taktní opravování chyb, velmi dobré ukázky požadovaných cviků, povzbuzování. Žáci cvičili se zájmem a s chutí, snažili se vyhovět všem požadavkům vyučujících. V závěru hodin většinou nezbyl čas na krátké zhodnocení. Z hlediska motivace bylo také chybou, že při měření výkonů nebylo provedeno u jednotlivých žáků porovnání s výkonem předcházejícím.

Charakter předmětu nedává příliš možností pro větší komunikaci mezi účastníky výchovně-vzdělávacího procesu. Žáci pouze plnili organizační pokyny vyučujících, snažili se neopakovat vysvětlené chyby, s výjimkou jedné třídy dodržovali stanovená pravidla chování. Při hrách a soutěžích však měli dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci, povzbuzování a projevování tolerance. Vyučující měli k žákům velmi pěkný vztah. V hodnocení jejich verbální i neverbální komunikace převažovala pozitivní zjištění.

Celkově měla výuka tělesné výchovy ve sledovaných hodinách spíše nadprůměrnou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných oblastech

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech byla průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobé koncepční cíle byly stanoveny velmi široce a obecně. Roční plán práce jednotlivé úkoly neupřesňuje, i tento materiál se omezil pouze na proklamativní prohlášení. Nebyly určeny postupné kroky, upřesněny jednotlivé akce či aktivity, které by měly vést k naplňování obecných cílů. Nebyly stanoveny termíny plnění a kontroly, nebyla upřesněna osobní odpovědnost. Kromě těchto plánů zpracovává vedení školy také plány týdenní, které však příliš nenavazují na roční plánování a jsou spíše jen informací o různých akcích, které školní rok přináší. Při plánování nemohlo vedení školy příliš využít vlastní Výroční zprávu o činnosti a hospodaření školy, protože ta má z hlediska sebeevaluace jen malou vypovídací hodnotu. Jako základ pro plánování byly předloženy písemně zpracovaná Koncepce školy a Dílčí záměry pro školní rok 2000/2001. Součástí ročního plánu práce je Program protidrogové prevence, který je jeho nejpracovanější částí. Způsob plánování není možné označit jako ucelený

system plánů s vymezením základních cílů, s návazností na kompetence pracovníků, poradní orgány, na organizování, operativní řízení a systém vnitřní kontroly.

Z rozhovorů s ředitelem školy a s dalšími pedagogickými pracovníky vyplynulo, že nejpromyšlenější koncepční záměry má ředitel školy v oblasti materiálního vybavení nových či rekonstruovaných prostor. V posledních čtyřech letech se ředitel na tuto oblast prioritně zaměřil a dobré výsledky jsou zcela zřetelné. Výrazná je v této oblasti podpora ze strany zřizovatele. Započata byla také generační obměna pedagogického sboru, ale v této oblasti se prozatím škole příliš nedaří. Plán na rozvoj lidských zdrojů je spíše nezřetelný, dějí se pouze některé omezené kroky (např. v jazykovém vzdělávání, některé izolované akce předmětové - odborné), které nejsou prozatím příliš systematické a nezahrnují účast zásadní většiny pedagogů (sebevzdělávání v oblasti pedagogiky, psychologie, didaktiky).

Do plánování částečně vstoupily také poradní orgány ředitele školy - pedagogická rada, předmětové komise a metodické sdružení. Některé nedostatky zaznamenané při inspekci však svědčí o tom, že jejich vliv byl omezený. Jejich práce se zaměřila spíše na administrativní úkony (administrativní dohled nad plněním osnov v jednotlivých ročnících, objednávky pomůcek, zajištění soutěží apod.), méně pozornosti bylo věnováno návaznosti osnov mezi oběma stupni školy, přípravě vnitřních autoevaluačních nástrojů apod. To, že plány školy byly projednávány se zákonnými zástupci žáků, zřizovatelem a příslušným školským úřadem, nemohl ředitel doložit.

Východím vzdělávacím programem školy je ve všech ročnících vzdělávací program Základní škola (MŠMT ČR čj. 16 847/96-2 z 1. září 1996 ve smyslu úprav a doplňků z roku 1998). Učební plány tohoto programu nebyly dosud - přestože se tento program začal postupně realizovat už 1. září 1996 - rozpracovány pro všechny ročníky a konkrétní stávající třídy na celou dobu docházky na druhý stupeň. Vzhledem k tomu se staly časově-tematické plány mnoha učitelů druhého stupně (fyzika, přírodopis, dějepis, zeměpis), na jejichž vypracování vedení školy trvá, pouhou formalitou, protože nemohou reagovat na předem známé počty vyučovacích hodin, které mají být v jednotlivých třídách předmětu věnovány. Aktuální letošní učební plány odpovídají vzdělávacímu programu. Ředitel zřídil čtyři třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků (III., IV., V., VII. ročník), dvě třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy (VI. a VII. ročník), po jedné třídě s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů (IX. ročník) a hudební výchovy (VIII. roč.). V těchto třídách jsou učební plány přizpůsobeny odpovídajícím modelovým učebním plánům, které vydalo MŠMT ČR. Z cizích jazyků se vyučuje jazyk anglický, německý a ruský. Program je doplněn čtrnácti volitelnými předměty pro sedmý až devátý ročník, které svou nabídkou rovnoměrně pokrývají všechny předmětové oblasti. Tři skupiny žáků navštěvují nepovinnou konverzaci v anglickém jazyce, škola nabízí potřebným žákům logopedickou péči, je vyučována zdravotní tělesná výchova. V době inspekce byla zahájena výuka ve dvou zájmových útvarech (taneční a výtvarný kroužek) a probíhal nábor na kroužek keramický.

Do školy je individuálně integrováno celkem 111 žáků se specifickými vývojovými poruchami učení. V dokumentaci těchto žáků chybí platné individuální vzdělávací plány, přestože na tyto žáky požaduje škola od ŠÚ Nymburk navýšení finančních prostředků. Ředitel nepostupuje v souladu s Metodickým pokynem MŠMT ČR čj. 18 996/97-22 k integraci dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení, zakládá pouze doporučení odborných pracovišť, která integraci navrhují. Rodiče o integraci žáků nežádají, ředitel nevydává rozhodnutí. Většina velmi formálně zpracovaných individuálních plánů, které byly inspektorům předloženy, byla vypracována pro školní rok 1997/1998. Tyto plány nebyly zřejmě od té doby vyhodnocovány, protože chybí jakékoliv záznamy o výsledcích zpětné vazby a následně jejich aktualizace. Pro tyto žáky však škola organizuje nápravu diagnostikovaných poruch nad rámec

povinné výuky (viz další zjištění) a oddělenou výuku českého jazyka ve skupinách žáků s poruchami učení. Při kontrolních hospitacích členy inspekčního týmu bylo zjištěno, že se učitelé ostatních předmětů, zejména v běžných třídách, těmto žákům málo věnují. Ve škole jsou také zřízeny pro další žáky některých ročníků specializované třídy (II., IV., V., IX. roč.).

Ředitel školy využil svou pravomoc zřizovat třídy s rozšířenou výukou různých předmětů a třídy pro žáky se specifickými poruchami učení podle § 2 odst. 10 vyhl. MŠMT ČR, o speciálních školách a speciálních mateřských školách. Pro výuku ve třídách jmenovaných na druhém místě nezajistil učitele s odbornou a pedagogickou způsobilostí (viz Příloha 1 vyhl. MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců). Individuálně integrovaní žáci byli zpravidla také zařazováni vždy do jedné třídy v ročníku. Tím však došlo k výrazné vnější diferenciaci žáků v ročnících druhého stupně, která není pro zdravý vývoj žákovské populace právě nejlepší. Vzhledem k uváděným skutečnostem bylo dosud koncepční plánování málo promyšlené, při plánování nebyly vzaty v úvahu také možnosti ostatních škol ve městě, do plánování zřejmě koncepčně nevstoupil poradním hlasem zřizovatel. Škola se snaží pouze vyhovět všem požadavkům rodičů, i když pro jejich kvalitní naplnění nemá vždy právě optimální podmínky.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy jsou jen vyhovující.

Organizování

Organizace a řízení výchovně-vzdělávací činnosti probíhá podle vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991, o základní škole, ve znění pozdějších úprav. Formálně jsou kompetence jednotlivých členů vedení školy (ředitel, zástupkyně pro I. stupeň, zástupce pro II. stupeň a koordinátor pro tělesnou výchovu) vymezeny v organizační struktuře školy (pavouk). Zástupkyně ředitele pro I. stupeň odpovídá za veškeré činnosti, které jsou spojeny s organizací výuky na I. stupni (včetně spolupráce s výchovnou poradkyní). Zástupce ředitele pro II. stupeň je statutárním zástupcem ředitele školy, kromě této části své práce odpovídá za bezpečnost a ochranu zdraví při práci (po stránce školení a kontrol). Ve své kompetenci má i oblast zpracovávání statistik. Oba dva zástupci mají ve svých úkolech stanoven i podíl na hospitacích a kontrolních činnostech (především kontrola pedagogické dokumentace). Koordinátor pro tělesnou výchovu má ve svých kompetencích stanovenou odpovědnost za organizaci výuky tělesné výchovy, „sportovní třídy“, vybavenost tělocvičným náradím, oblast mimoškolní tělesné výchovy a lyžařské výcviky. Ve škole funguje na běžné úrovni vnitřní i vnější informační systém. Vedení školy se schází na pravidelné týdenní poradě, na které zejména připravuje přehled akcí na následující. Vnitřní i vnější informační systém ve škole funguje průměrně..

Škola má ustaveny předmětové komise pro jednotlivé odborné předměty (nebo jejich skupiny) na II. stupni a metodické sdružení pro I. stupeň. Předložené zápisy jsou spíše formální zprávou o činnosti a nejsou příliš vypovídající. Vnitřní systém přenosu informací je zajišťován především prostřednictvím plánovaných pedagogických rad a provozních porad. Zápisy o pedagogických radách jsou vedeny na volných listech, jsou značně nepřehledné. V některých bodech jsou dokladem toho, že pedagogická rada si přisvojuje kompetence, které nemá (schvalování snížených známek z chování, kázeňských opatření apod.).

Zápisy v třídních knihách za loňský školní rok svědčí o tom, že docházelo ke ztrátám vyučovacích hodin v době konání pedagogických rad. Tím je porušen § 39 zákona č. 29/1984

Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Školní řád obsahoval všechna ustanovení předepsaná § 15 a § 3 odst. 8 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Měl ale převážně příkazový charakter a neobsahoval žádná ustanovení o právech žáků. Reagoval na pokyn o zákazu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy podle článku 2 pokynu MŠMT ČR čj. 16 227/96-22 ze dne 30. 4. 1996.

Rodiče získávají informace na třídních schůzkách. Ředitel školy zpracovává každý rok výroční zprávy o činnosti a hospodaření školy a projednává je se všemi předepsanými partnery. Poslední zpráva svým obsahem odpovídá předpisu (§ 17e odst. 2 a 3 zák. ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších úprav), je přehledně strukturována. Neobsahuje žádné analytické prvky (souvislost s kontrolou) a není řediteli dostatečnou autoevaluační pomůckou. Má spíše charakter almanachu.

Žákům prvního ročníku byly, v souladu s nařízením vlády č. 15/1994 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb, ve znění pozdějších úprav, bezplatně poskytnuty učebnice a také základní školní potřeby v hodnotě 200 Kč na žáka a školní rok.

Rozhodnutí ředitele školy o odkladu školní docházky byla vydána v souladu s platnými předpisy a jsou doložena i odbornými doporučeními.

Zápisy z komisionálních zkoušek žáků byly v souladu s § 12 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů.

Při organizování lyžařských výcvikových zájezdů ve školním roce 1999/2000 nebyl důsledně splněn metodický pokyn MŠMT ČR čj. 24 799/93-50. Ve dnech 15. ledna 2000 - 22. ledna 2000 se kurzu zúčastnily dvě cvičitelky, které neměly platný průkaz instruktora. Na žádném z pěti kurzů nebyla s žádným pracovníkem uzavřena dohoda o pracích vychovatele konaných mimo pracovní poměr podle § 237 zákoníku práce a dohody o pracovní pohotovosti podle § 95 zákoníku práce.

Řízení školy je funkčně strukturováno, kompetence a poradní orgány jsou stanoveny a převážně realizovány. Komplexně je oblast organizace hodnocena jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Na první provozní poradě dne 5. září 2000 zástupkyně ředitele pro první stupeň upřesnila pedagogickým pracovníkům jejich povinnosti určené Pracovním řádem MŠMT ČR dle podmínek školy (přidělení funkcí třídních učitelů, vedoucích metodických sdružení, správců kabinetů atd.). O stejném jednání s pedagogickými pracovníky druhého stupně nebyl předložen zápis. Podle ústního sdělení ředitele však každý pracovník školy zná svá práva a své povinnosti.

Další materiál, s jehož pomocí se ředitel školy snažil vést pedagogické pracovníky k praktické realizaci cílů zvoleného vzdělávacího programu, byl nazván „Záměry v hodinách v tomto školním roce“. Paradoxně se však stal dokladem ne příliš důsledné kontroly ze strany vedení školy, protože z popisu a hodnocení hospitovaných hodin členy inspekčního týmu vyplývá, že uvedené záměry ne všichni vyučující v hodinách respektovali.

Značně formální jsou i „Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků“. Některá z nich

jsou formulována pouze obecně, jiná opakují běžné povinnosti určené pedagogickým pracovníkům výše zmíněným pracovním řádem, další neodpovídají podmínkám ve škole.

Vedení pedagogických pracovníků na základě výše uvedených materiálů není v celé šíři doložitelné ani v hospitačních zápisech vedení školy.

O vysokých pedagogických kvalitách ředitele školy není pochyb. I při rozbořech společně hospitované výuky za přítomnosti členů inspekčního týmu dokázal, že přesně vidí všechna pozitiva a negativa v práci jednotlivých vyučujících. Navíc zastává i funkci metodika školského úřadu pro začínající a neaprobované učitele. Ve školním roce 1999/2000 zorganizoval čtyři přednášky a besedy o aktuálních pedagogických problémech a čtyři ukázkové hodiny v různých předmětech. Úroveň hospitačních zápisů ředitele z těchto hodin byla velmi vysoká. Umožňovala provádět kvalitní rozbor práce vyučujícího. Úroveň záznamů z hospitací v běžných hodinách uskutečněných v minulém školním roce je podstatně nižší a především z nich nevyplývá, že by vyučující byl se závěry a případným opatřením ke zlepšení výuky seznámen.

Dalšími formami komunikace ředitele s pracovníky byly osobní rozhovory, provozní porady, jednání pedagogické rady, účast ředitele na schůzkách předmětových komisí a třídních schůzkách rodičů. Záznamy o eventuálním hodnocení pracovníků se v předložených zápisech z těchto jednání vyskytovaly rovněž velmi sporadicky (např. poděkování ředitele pedagogickým pracovníkům za přípravu soutěží). Žádný jiný další systém hodnocení či sebehodnocení pracovníků nebyl zaveden.

Zástupce ředitele pro druhý stupeň vykonal ve školním roce 1999/2000 podle zápisů v třídních knihách dostatečný počet hospitací téměř u všech vyučujících (ze zvláštním zřetelem na začínající učitele) a ve všech předmětech. Nepředložil ale žádnou dokumentaci, ze které by byl patrný jeho vliv na vedení a motivování spolupracovníků. Nástroje operativního řízení školy, které v rámci svých kompetencí vytvořil, však byly (s výjimkou týdenních plánů) funkční, pružné a účinné.

Z pohledu vedení a motivování pracovníků má nejlepší úroveň práce zástupkyně ředitele pro první stupeň. Vychází z konkrétního a přehledného plánu kontrolní činnosti pokrývajícího celou šíři práce svěřeného úseku (od kontroly dokumentace přes kontrolu průběhu vyučování až po kontrolu výsledků učení). V plánu jsou jasně určeny priority (noví a začínající učitelé), v hospitačních záznamech potom pozitiva, negativa a doporučení, která se stávají předmětem kontroly při následných hospitacích.

Práce managementu školy na úseku vedení a motivování pracovníků je také hodnocena prostřednictvím výsledků projektu Kalibro a především na základě přehledů výchovně-vzdělávacích akcí školy, soutěží, olympiád a dalších aktivit pedagogických pracovníků zveřejněných ve výročních zprávách o činnosti školy. Tato oblast práce školy byla dlouhodobě sledována okresním pracovištěm ČŠI. Výsledky v mimoškolní činnosti byly vždy vynikající a to jak ve skupině srovnatelných škol, tak i v rámci celého okresu. Pedagogičtí pracovníci také věnovali nemalé úsilí přípravě zahájení provozu školy v nových podmínkách, po generální přestavbě a přístavbě původní školní budovy.

Ředitel školy se snažil maximálně využívat odbornou a pedagogickou způsobilost vyučujících.

Na další vzdělávání učitelů bylo v minulém školním roce vyčerpáno 42 000 Kč. Kromě několika údajů ve výroční zprávě ředitele o činnosti školy ve školním roce 1999/2000 (prioritou bylo studium učitelů cizích jazyků) nemělo vedení školy podrobnější přehled o účasti pracovníků na akcích určených pro jejich další vzdělávání. Nedalo se proto posoudit, jak závěry z kontrolních hospitací ovlivňují účast učitelů na těchto akcích.

Oblast vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako průměrná.

Kontrolní mechanismy

Ředitel má zpracován písemný plán kontroly, s výraznými rysy formálnosti. Kontrolní činnost není systematická. Rovněž kontrola práce školní družiny, výchovného poradenství a činnosti předmětových komisí je formální.

Vedení má rozděleny oblasti kontroly na základě přidělených kompetencí. Kontrolu dokumentace provádějí na obou stupních zástupci ředitele v průběhu roku. O menší důslednosti v této kontrole svědčí formální nedostatky v katalogových listech žáků, které byly při inspekci zjištěny (nevyznačení opatření MŠMT ČR ke klasifikaci žáků 1. ročníků č.j. 10868/95-22, důsledný zápis všech výchovných opatření, chybějící kopie slovního hodnocení).

Pro sledování úrovně výsledků učení žáků a tím i sledování kvality práce pedagogů využívá vedení písemné práce a testy z hlavních předmětů. Nebyla však provedena jejich důkladná analýza, systematické vyhodnocování a sledována případná náprava. Kromě těchto prověrek ověřuje vedení školy výsledky výuky také prostřednictvím již zmíněných testů Kalibro.

Vlastní hospitační činnost vedení školy byla popsána a zhodnocena ve výše uvedené oblasti týkající se vedení a motivování pracovníků.

Kontrolní systém vykazuje rysy formálnosti, rozsah kontrolních mechanismů není postačující (zejména na II. stupni). Účinnost kontroly v některých oblastech má podprůměrnou úroveň. Kontrola výchovné a vzdělávací práce učitelů není cílená. Chybí dostatečná analýza chyb a nedostatků v práci vyučujících. Vedení neukládá k jejich odstranění následná opatření a neprovádí opakovanou kontrolu jejich plnění. V zápisech z pedagogických rad se neobjevují zjištění a závěry z provedených kontrol, případně jsou příliš obecného charakteru.

Celkově tato oblast vykazuje citelně slabá místa.

Hodnocení kvality řízení

Celkově byla kvalita řízení hodnocena jako průměrná.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Zjištění o výchovném poradenství

Systém výchovného poradenství ve škole je funkční. Řídí se ročním plánem výchovného poradenství, který je strukturován měsíčně a průběžně vyhodnocován. Zodpovědnost za systém má výchovná poradkyně, která spolupracuje s oběma zástupci ředitele školy, s logopedkou a odborníky na specifické poruchy učení. V její práci převažuje pomoc žákům

tělesně a zdravotně postiženým a žákům vycházejícím. Současně zajišťuje spolupráci s rodiči, zprostředkuje jim styk s pedagogicko psychologickou poradnou. Škola organizuje ambulantní návky pro patnáct skupin žáků v celkovém počtu 9 hodin týdně.

Výchovná poradkyně má stanoveny pravidelné konzultační hodiny. Účastní se i zápisů do prvního ročníku. Poradenská činnost je plánovitá. V systému je účelně využívána spolupráce s třídními učiteli, rodiči a pedagogicko-psychologickou poradnou. Nedostatečně se věnují učitelé individuálně integrovaným žákům se specifickými poruchami učení v běžných hodinách, a to na obou stupních.

Celkově lze hodnotit systém výchovného poradenství na škole jako průměrný.

Další zjištění

- škola má ve svém objektu (nová část školní budovy) i astronomickou observatoř vybavenou hvězdářským dalekohledem (využívá zejména astronomický kroužek, ale počítá se i s využitím pro veřejnost)
- v průběhu inspekce uskutečnili inspektoři ČŠI oddělené besedy se žáky (devátý ročník), s učiteli cizích jazyků a s ředitelem školy na téma *Dodržování zásady rovných práv mužů a žen ve výchovně-vzdělávacím procesu ve školách a školských zařízeních.*

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva o činnosti a hospodaření ZŠ Nymburk, Komenského 566 ve školním roce 1999/2000
- Plán kontrolní činnosti ředitele na I. pololetí školního roku 2000/2001
- Koncepce školy
- Dílčí záměry pro školní rok 2000/2001
- Program protidrogové prevence
- Řád školy
- Inspekční zpráva ČŠI čj. K-03-06/9697-F002 ze dne 3.března 1997
- organizační struktura školy (pavouk)
- rozvrh hodin
- časově-tematické plány sledovaných předmětů
- roční plán činnosti školy na školní rok 2000/2001
- týdenní plány z letošního školního roku
- kritéria pro stanovení výše osobního hodnocení
- zápisy z pedagogických rad
- přehled o pedagogických pracovnících školy
- třídní knihy ze školního roku 1999/2000

- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy ze školního roku 2000/2001
- hospitační záznamy inspektorů ČŠI
- žákovské knížky a vzorek žákovských písemností
- plán výchovného poradce
- dokumentace lyžařských kurzů
- dotazník ředitele před inspekcí
- dotazník pro rodiče žáků základní školy
- statistický výkaz o základní škole Škol(MŠMT) V-3-01
- dokumentace školní družiny a školního klubu
- personální dokumentace

ZÁVĚR

V porovnání s výsledky předcházející inspekce (čj.: K-03-06/9697-F002 ze dne 3. března 1997) bylo konstatováno, že došlo pouze k částečnému zlepšení zejména v oblasti organizace a operativního řízení, stagnuje naopak slabá úroveň plánování, vedení a motivování pracovníků a kontroly.

Podmínky:

Výstavbou nové školní budovy a rekonstrukcí staršího objektu došlo oproti předchozímu neuspokojivému stavu (roztříštěnost výuky ve čtyřech různých budovách) ke znatelnému zlepšení. Výukové prostory v nově postavené části školní budovy neodpovídají současnému počtu žáků. Škola dosud nemá dobudovanou učebnu výpočetní techniky. Ve škole také není pracovna pro výuku cizích jazyků. Podmínky výuky celkově jsou průměrné.

Vzdělávání:

Průběh vzdělávání byl sledován prostřednictvím celkem 85 hospitací.

Velmi dobře byly hodnoceny předměty: český jazyk (I. stupeň), matematika (I. stupeň), cizí jazyky, občanská výchova, přírodopis, přírodověda, tělesná výchova a informatika, práce s počítačem

průměrnou úroveň měly předměty: český jazyk (II. stupeň), dějepis, chemie, zeměpis

*jako jen vyhovující byly hodnoceny předměty: matematika (II. stupeň), fyzika.
Na základě těchto zjištění byl průběh vzdělávání celkově hodnocen jako průměrný.*

Řízení:

Kvalita, rozsah a účelnost plánování bylo jen vyhovující. Organizace školy byla funkčně strukturována, kompetence byly stanoveny a převážně realizovány. Oblast organizace a vedení a motivování byla hodnocena jako průměrná. Kontrolní mechanismy vykazovaly rysy formálnosti, jejich rozsah nebyl zcela postačující. Účinnost kontroly byla malá. Proto byla kontrola hodnocena jako jen vyhovující. Systém řízení školy byl hodnocen jako průměrný.

Ve sledovaných oblastech nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků, které byly škole přiděleny ze státního rozpočtu.

Na základě sledovaných jevů při hodnocení kvality vzdělávání a řízení byla škola celkově hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Skokan
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Černý
	Mgr. Zdeňka Fadrná
	Mgr. František Kvasnička
	Jaroslav Richter

V Kutné Hoře, dne 30. října 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. 11. 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Vladimír Pokorný

.....

Předmětem inspekce bylo komplexní zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Nymburk	11.12.2000	032 170/00-5101
Město Nymburk	11.12.2000	032 171/00-5101

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
22.11.2000	032 47/00-5101	